

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku B. P., Z. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 czerwca 2005 r.,
kasacji wnioskodawcy Z. B. od wyroku Sądu Apelacyjnego w R.
z dnia 26 stycznia 2005 r., sygn. akt III AUa ...04,

odmawia przyjęcia kasacji do rozpoznania.

Uzasadnienie

Kasacja ubezpieczonego Z. B. od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w R. z dnia 26 stycznia 2005 r. oddalającego apelację jego i B. P. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 19 października 2004 r. oddalającego odwołanie od decyzji w przedmiocie odmowy objęcia B. P. pracowniczym ubezpieczeniem społecznym, została oparta na podstawie naruszenia prawa materialnego – art. 6 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr. 137, poz. 887 ze zm.). W uzasadnieniu okoliczności decydujących o przyjęciu kasacji do rozpoznania skarżący podniósł zagadnienie, „korzystania z pracowniczego ubezpieczenia społecznego przez pracownicę w ciąży, której kodeks pracy w art. 177 i nast. przyznaje szczególne uprawnienia”.

Wymaga – w ocenie skarżącego – wyjaśnienia, „czy sam fakt ciąży pracownicy pozwala na daleko idące uproszczenie dowodowe Sądów obu instancji, przyjmujące a priori, że zatrudnienie pracownicy w zaawansowanej ciąży należy uznać za fikcyjne. Należy rozważyć, czy nie jest to jaskrawe wykroczenie poza zasadę swobodnej oceny dowodów wyrażoną w art. 233 k.p.c.”.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 393³ § 1 k.p.c., kasacja - obok oznaczenia zaskarżonego orzeczenia ze wskazaniem zakresu zaskarżenia, przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia oraz wniosku o uchylenie lub zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu uchylenia lub zmiany - powinna zawierać także przedstawienie okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie. W kasacji nie brak tych elementów.

Wobec tego, że kasacja oparta została na podstawie naruszenia prawa materialnego, a w ramach przedstawienia okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji strona skarżąca wskazuje na potrzebę dokonania wykładni przepisu postępowania oraz nieujętych w podstawie kasacji art. 177 i nast. k.p., koniecznym staje się przypomnienie relacji, zachodzących między tymi dwoma istotnymi wymaganiami kasacji. Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał w publikowanych orzeczeniach, że przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji (art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c.) oraz przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 393³ § 1 pkt 2 k.p.c.) są niezależnymi od siebie elementami konstrukcyjnymi kasacji różniącymi się funkcją i celem. Przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie pozostaje w związku z treścią art. 393¹ k.p.c., natomiast przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji polega na wskazaniu przesłanek, według których Sąd Najwyższy orzeka o przyjęciu bądź odmowie przyjęcia kasacji do rozpoznania (art. 393 § 1 i art. 393⁷ § 1 k.p.c.). Wypełnienie obowiązku związanego z drugim z omawianych wymagań kasacji - nałożonego na osoby uprawnione do sporządzenia kasacji, którymi są profesjonalni pełnomocnicy procesowi lub podmioty o kwalifikacjach wskazanych w ustawie - nie może być zastąpione przez powołanie podstaw kasacji i ich uzasadnienia, gdyż prowadziłoby do zbędnego powielania argumentów wskazanych w uzasadnieniu

podstaw kasacyjnych, służących wykazaniu ich zasadności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52).

Takie ujęcie relacji między tymi istotnymi elementami kasacji, nie oznacza, że okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji mogą nie pozostawać w merytorycznym związku z podstawami, na których kasacja została oparta. Wręcz przeciwnie, wykazywanie, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, bądź istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie powinno być oparte - aby wywołać skutek w postaci przyjęcia kasacji do rozpoznania - na przepisach prawa powołanych w podstawach kasacji. W przeciwnym razie Sąd Najwyższy, po przyjęciu kasacji do rozpoznania, dokonywałby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, których naruszenia skarżący nie zarzucał w kasacji. Byłoby to sprzeczne z podstawową regułą orzekania, wyrażoną w art. 393¹¹ § 1 k.p.c., zgodnie z którą Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia oraz jej podstaw. Sąd Najwyższy nie może zatem odmówić przyjęcia kasacji do rozpoznania, jeśli okoliczności uzasadniające jej rozpoznanie, o których stanowi art. 393 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., wykazane zostały na gruncie przepisów prawa nie powołanych w podstawach kasacji.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia kasacji do rozpoznania (art. 393 § 1 k.p.c.).